

REGIONAL BÆREKRAFTIG NÆRINGSPLAN

2024 - 2034

FORORD FRA STYRELEDER I ARENA NORD-TROMS

Foto: Kvæningen kommune - Ole Henning Vangen

“Samarbeid og samhandling er helt nødvendig for å oppnå resultater”

På vegne av Arena Nord-Troms er det stas å lansere Regional Bærekraftig Næringsplan for Nord-Troms. I godt samarbeid med kommunene Kåfjord, Nordreisa, Skjervøy og Kvæningen har vi i løpet av 2023-2024 gjennomført en rekke aktiviteter, og styret i Arena Nord-Troms takker alle som har bidratt med innspill og engasjement i arbeidet.

Vi har som mål å utvikle et stadig mer bærekraftig næringsliv i regionen vår, men uten samhandling mellom bedrifter, kommuner, fylkeskommunen, kompetanseaktører, politikere lokalt, regionalt og nasjonalt skjer det lite. Samarbeid og samhandling er helt nødvendig for å oppnå resultater.

Vi er ikke så mange folk og stemmer i Nord-Troms, men gjennom å synge ulike stemmer i samme kor, vil vi høres og samles om videre bærekraftig utvikling av næringslivet i regionen!

Håvard Høgstad, styreleder Arena Nord-Troms

Innholdsfortegnelse

<u>Forord fra styreleder</u>	2
<u>1 - Bakgrunn</u>	4
<u>2 - Næring i Nord-Troms</u>	9
<u>3 - Store spørsmål og utfordringer</u>	14
<u>4 - Oppsummering</u>	30

KAPITTEL 1

BAKGRUNN

I 2020 ble Arena Nord-Troms invitert med i et samarbeid med Nord-Troms Regionråd om utvikling av en regional næringsplan. Etter oppstart av arbeidet skjedde en oppsplitting som medførte at to av de seks kommunene gikk ut av regionrådssamarbeide, og prosessen med næringsplanen stoppet opp.

Arena Nord-Troms ønsket å få på plass en næringsplan for regionen. Vi fikk 409 000 i forprosjektmidler fra Troms Holding og Troms (og Finnmark) fylkeskommune. Etter det avgjorde styret i Arena Nord-Troms at prosessen skulle føre fram til en plan med overordnede kjernepunkt, uten foregående forprosjekt. Det har resultert i en plan basert på næringslivets og innbyggernes innspill, som er vektet høyest i prosessen, og er ikke en detaljert strategi- og handlingsplan.

Etter anbefaling fra fylkeskommunen ble det i 2022 signert samarbeidsavtaler med kommunene Kåfjord, Nordreisa, Skjervøy og Kvæningen for å sikre eierskap, medvirkning og forankring i planen. I kommunal sammenheng har planen status som temaplan og vil være et godt supplement til den enkelte kommunes næringsstrategi.

Planen bygger på regionens fortrinn og bærekraftig utvikling er fundament for kjernepunktene som er skrevet inn.

Mål

Mål for planen er å ha et godt styringsverktøy og felles plattform for videre bærekraftig utvikling av næringslivet i Nord-Troms der konkrete satsinger prioriteres.

Det er også et mål at bedrifter kan forankre sine ideer og intensjoner i planen, når de søker virkemiddelordninger, samarbeidstiltak og andre aktiviteter.

Foto: Kvæningen kommune - Ole Henning Vangen

Metode og prosess

Vi har gjennomført:

- Tolv innspillmøter og workshops i politiske fora, folkemøter, næringsarenaer, innovasjonscamp, Veksthuset, seminaret Nord-Troms 2040
- Digital spørreundersøkelse besvart av over 70 næringsaktører
- Intervju med næringsutøvere
- Innhentet relevant statistikk (kun offentlig tilgjengelig tall)

I prosessen har vi fått rundt 1500 innspill som er sammenfattet til 200 punkt, og som igjen er skalert ned til 26 kjernepunkt.

Overordnede kjernepunkt

Vi har prioritert å kartlegge ideer og innspill og deretter formulere felles overordnede kjernepunkt som skal gjøre at næringslivet bedre kan rigge seg for 2040 med felles bærekraftige mål.

Digital idébank

I tillegg til plandokumentet er det laget en digital, interaktiv, idébank i Power BI som er åpent tilgjengelig på [nettsiden til Arena Nord-Troms](#). Innholdet her kan oppdateres og endres ved behov.

Hvem er planen viktig for, og hvordan kan den brukes?

Utdrag fra workshop med kommunale næringsutviklere og styret i Arena Nord-Troms.

Planen skal være viktig for:

- Næringslivet, kommunen og fylkeskommunen, da den gir et innblikk i hva som er viktig for både private og offentlige aktører
- Kompetansetilbydere, for å kjenne regionens behov og tilby riktig tjenester
- Innbyggerne som gjør seg kjent med planen og bruker den til å øke interesse, bo- og blilyst

Planen skal brukes til:

- Fellesmøter mellom Arena-Nord Troms og kommunale næringsutviklere. Ett dialogmøte i året med temaer fra planen på agenda.
- Temaer fra planen på frokostmøter, konferanser o.l.
- Forankre i planen når det søkes penger fra ulike virkemiddelordninger til næringssettingsinger

Målgrupper:

- Næringslivet i regionen
- Kommuner, politisk og administrativt
- Nord-Tromsrådet/Interkommunalt politisk råd (IPR)

VI SKAL PÅ
VERDENSKARTET
SOM DEN
GRønnESTE
REGIONEN!

BRUKE SKOG-
RESSURSER TIL
PRODUKSJON AV
LAKSEFOR?

KLIMAVENNIGE
HUS MED
SOLCELLER &
VINDMULLER!

Det er et mål at næringslivet i regionen tar eierskap til flere av kjernepunktene og søker samarbeid om realisering. Kommunene, Nord-Tromsrådet og andre offentlige virksomheter utfordres også til å gjøre prioriteringer av kjernepunkt og ta dem aktivt inn i sitt nærings- og utviklingsarbeid. Arena Nord-Troms vil jobbe for å gjennomføre møter med beslutningstakere og virkemiddelapparat for videre forankring og samhandling.

Mange planer mot felles mål og innsats

Prosesen med regional bærekraftig næringsplan har pågått samtidig med flere andre planarbeid i regionen, og må sees i sammenheng med disse:

- Kommuneplanens samfunnsdel (Nordreisa, Skjervøy, Kåfjord) i regi av Nord-Troms Plan og Eiendom
- Bygdevekstavtalen, Nord-Tromsrådet sin avtale med staten
- Tromsvekstavtalen, Nord-Tromsrådet sin avtale med fylkeskommunen
- Drivkraft – «få ungdom til å bli» i regi av Nord-Tromsrådet
- Reiselivsstrategi i regi av Visit Lyngenfjord
- Kystsoneplan for Kvæningen, Nordreisa og Skjervøy i regi av kommunene
- Regional planstrategi og andre planarbeid i regi av Troms fylkeskommune

Ulike aktører står bak de forskjellige planene, men alle har som overordnet mål å bidra til positiv bærekraftig utvikling i regionen vår. Bærekraftig næringsvekst forutsetter at rammebetingelser som areal, rekruttering, kompetanse og boligsatsing prioriteres av flere parter. Gjennom å forene krefter og smart arbeid kan vi utvikle regionen på flere sentrale områder og sørge for at felles viktige satsinger forankres i ulike planer.

Organisering

Arena Nord-Troms, ved styret, har finansielt og organisatorisk eierskap og ansvar i planen. Før oppstart av arbeidet ble det skrevet samarbeidsavtale med kommunene Kåfjord, Nordreisa, Skjervøy og Kvæningen som er vedtatt i kommunestyrene. For å sikre eierskap og forpliktelse, både i prosessen med å utarbeide planen og bruken av den, skal planen vedtas politisk i hver av kommunene.

Foto: Skjervøy kommune - Ørjan Bertelsen

Bærekraft og det grønne skiftet

Bærekraft er en grønn tråd i næringsplanen og motivere til konkrete tiltak og handlinger som bidrar til positiv verdiskaping for økonomi, miljø, kultur og sosiale forhold. Dette er ambisjoner forankret i FNs bærekrafts mål.

Politikere, forvaltning og privat næringsliv i regionen må jobbe sammen for å finne løsninger og kompromisser som fremmer lavere utslipp, bevaring av sårbar natur og øker kompetansen om hva grønn omstilling innebærer. Gjennom solid boligsatsing, kompetanseutvikling, rikt fritidstilbud og forutsigbare rammer for næringslivet, skal regionen styrkes og fortsatt være attraktiv for nåværende og nye innbyggere.

Det er ventet at regionen vår vil få klimatiske endringer gjennom høyere temperaturer og økt nedbør. Ved å samhandle om arealplaner og ressursbruk, samt ta i bruk teknologi som reduserer klimaavtrykk må næringslivet i regionen bidra til å motvirke endringene og ruste oss for å takle disse. For å få det til må vi jobbe med å etablere målrettede insentivordninger.

God infrastruktur er nødvendig for at vi kan ha et verdiskapende næringsliv i regionen. Veier, havner, flyplass og offentlig kommunikasjon er også forutsetning for levende lokalsamfunn.

Grønn omstilling av næringslivet i regionen genererer behov for fornybar energi. Dette innebærer tøff balanse mellom vern, næringsinteresser og vekst, og krever gode prosesser. Fornybar energi som produseres i regionen skal sikre bærekraftig utvikling av eget næringsliv.

Vi må i framtida gjøre mer med mindre ressurser. Kompetanse om sirkulærøkonomi og miljøsertifiseringer skal bidra til at næringslivet i større grad gjenbraker og minsker ressursbruk, for eksempel biologisk avfall til biogass.

Matproduksjon i hav og på land har vært framholdt i alle innspillsmøter i prosessen. Det har bakgrunn i at vi har rene naturressurser, relativt store tilgjengelige arealer og det settes søkelys på å øke selvforsyningsgraden både med hensyn til ernæring og beredskap.

7 REN ENERGI
TIL ALLE

9 INDUSTRI,
INNOVASJON OG
INFRASTRUKTUR

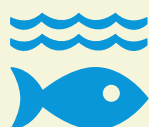
11 BÆREKRAFTIGE
BYER OG
LOKALSAMFUNN

12 ANSVARLIG
FORBRUK OG
PRODUKSJON

14 LIVET I
HAVET

15 LIVET PÅ
LAND

17 SAMARBEID
FOR Å NÅ MÅLENE

DET GRØNNE
NORD-TROMS

KAPITTEL 2 NÆRING I NORD-TROMS

Næringslivet vårt er tydelig på at de ønsker forutsigbare rammevilkår. Regionalt innebærer det bl.a. å ha oppdaterte planer for næring og areal.

I arbeid med planer og politikktutforming (*hva vil vi og hvor vil vi?*) er det viktig med samarbeid og dialog. Det er av felles interesse at lokalt næringsliv har solid økonomi, noe som igjen kan utfordre offentlige innkjøpere med hensyn til utlysning av anbud i delte entrepriser, vektlegging av kvalifikasjonsfaktorer osv.

Forbehold:

Alle tallene på økonomi er fra 2014-2022. Det har vært store hendelser i verden fra og med 2023 som har påvirket næringslivet. Regnskapstall for 2023 ikke er innlevert når denne rapporten skrives og er derfor ikke tilgjengelig.

Det er en iboende feilmargin i næringstall nevnt i dette kapitlet, da selskaper registrert utenfor Nord-Troms ikke kommer med i beregningene. Dette er spesielt tydelig i de blå næringene, da flere av de store aktørene ikke er registrert i Nord-Troms.

Beregning som er benyttet når det gjelder verdiskaping er summen av lønn og driftsresultat. Dette er den mest hensiktsmessige og lettfattelige måten å danne et bilde av hvilke verdier som skapes i regionen. En svakhet i denne beregningen er at det ikke tas høyde for verdien som skapes gjennom offentlige arbeidsplasser, verken i form av lønn, eller funksjonen de utfyller. Det tas heller ikke hensyn til bærekraft og langsiktighet i verdien som skapes.

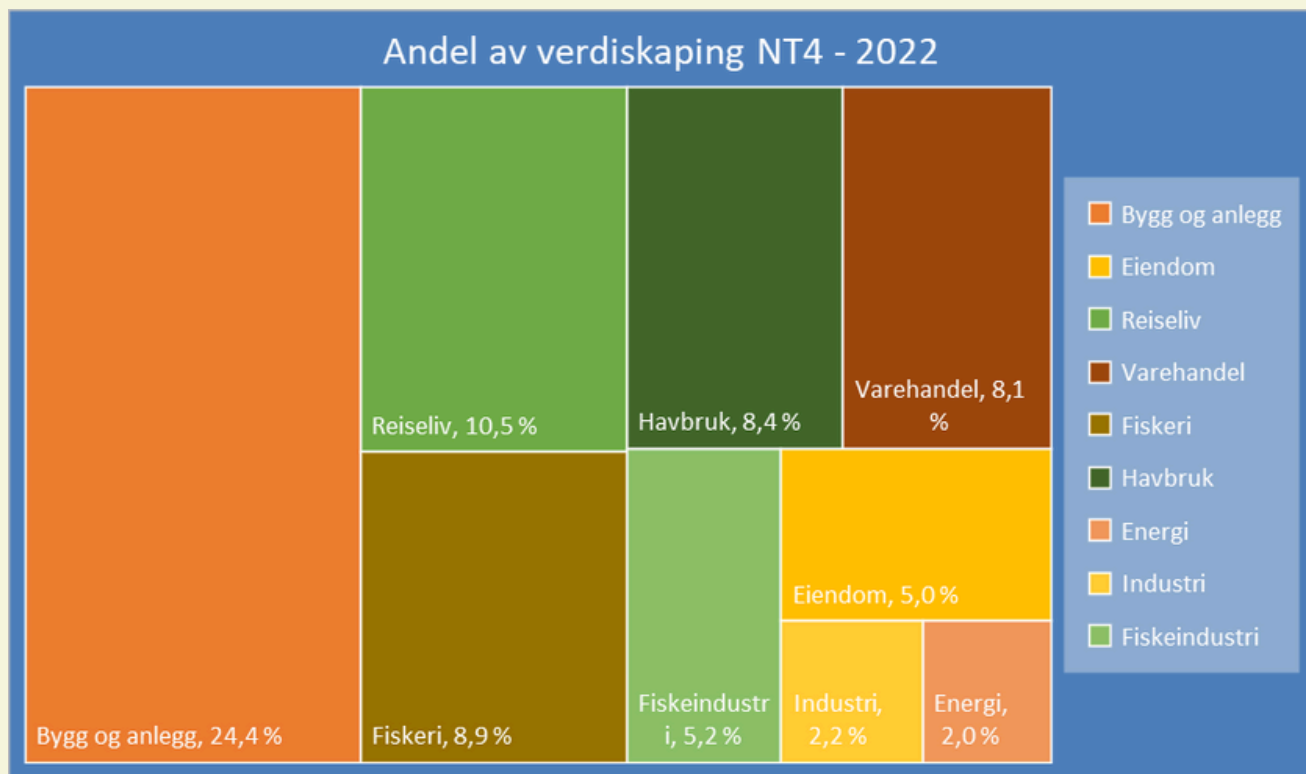
Foto: Arnøy Laks

Verdiskaping

Modellen viser at næringslivet i Nord-Troms er relativt godt diversifisert. Som kystregion er vi helt naturlig store på havbruk og fiskeri, men vi har andre næringer som i større og mindre grad er uavhengig av denne sektoren og dermed gjør oss bedre stilt for konjunktursvingninger.

Bygg og anlegg er en sektor som i stor grad har opp- og nedgangstider i tråd med øvrig økonomi, det er mindre byggeprosjekter i nedgangstid, og flere i oppgangstid. Dermed er den sterke veksten vi ser i bygg- og anleggssektoren et sterkt sunnhetstegn for økonomien i regionen.

Reiseliv er en forholdsvis ung næring som har opplevd stor økning siden 2014. Tatt i betraktning at næringen var én av de som ble rammet aller mest som følge av koronapandemien, er den fortsatte veksten et godt tegn for videre ekspansjon.

Syssetting

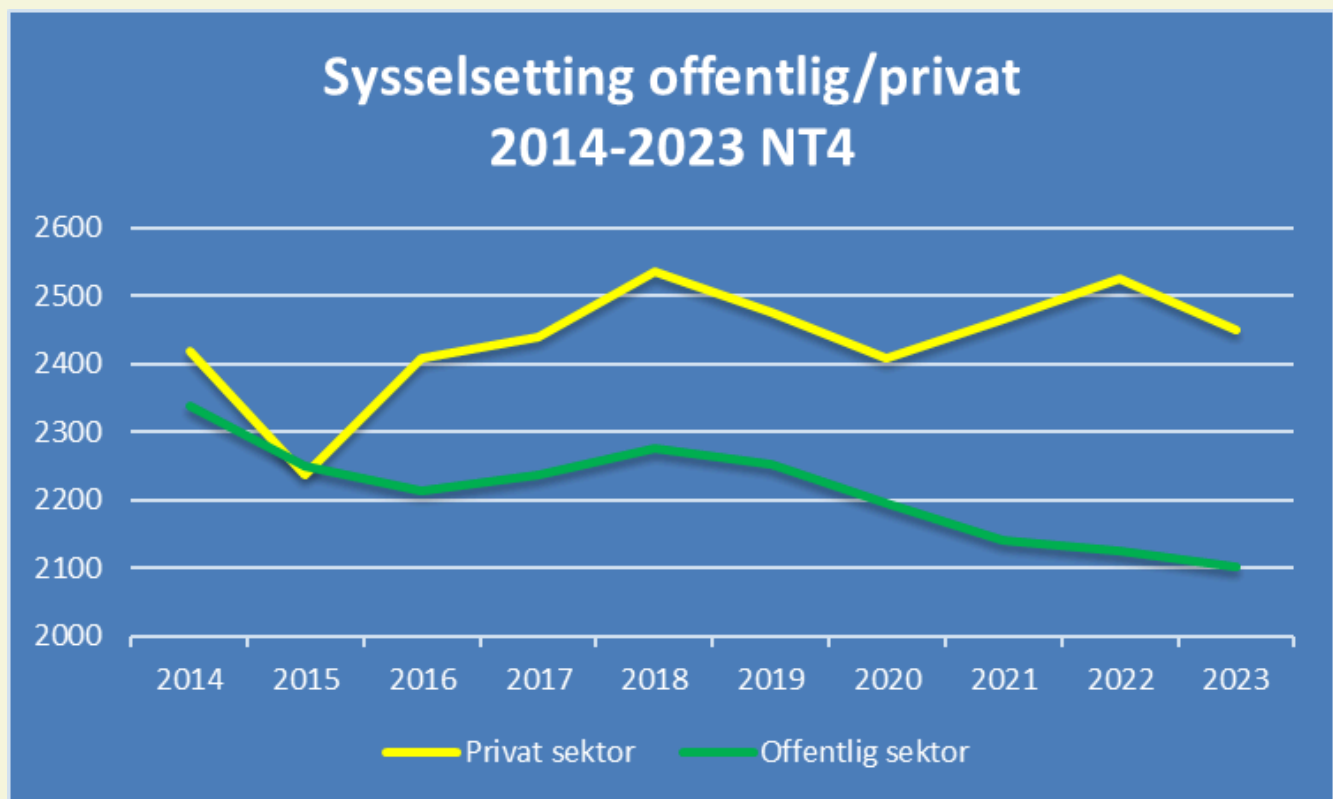
Det finnes to måleenheter man bruker når man ser på syssettingstall.

Syssetting basert på bosted

Refererer til personer som bor i et gitt geografisk område, uavhengig av hvor de jobber. Dette betyr at statistikken tar utgangspunkt i hvor de ansatte bor, ikke hvor arbeidsplassene er lokalisert.

Syssetting basert på arbeidssted

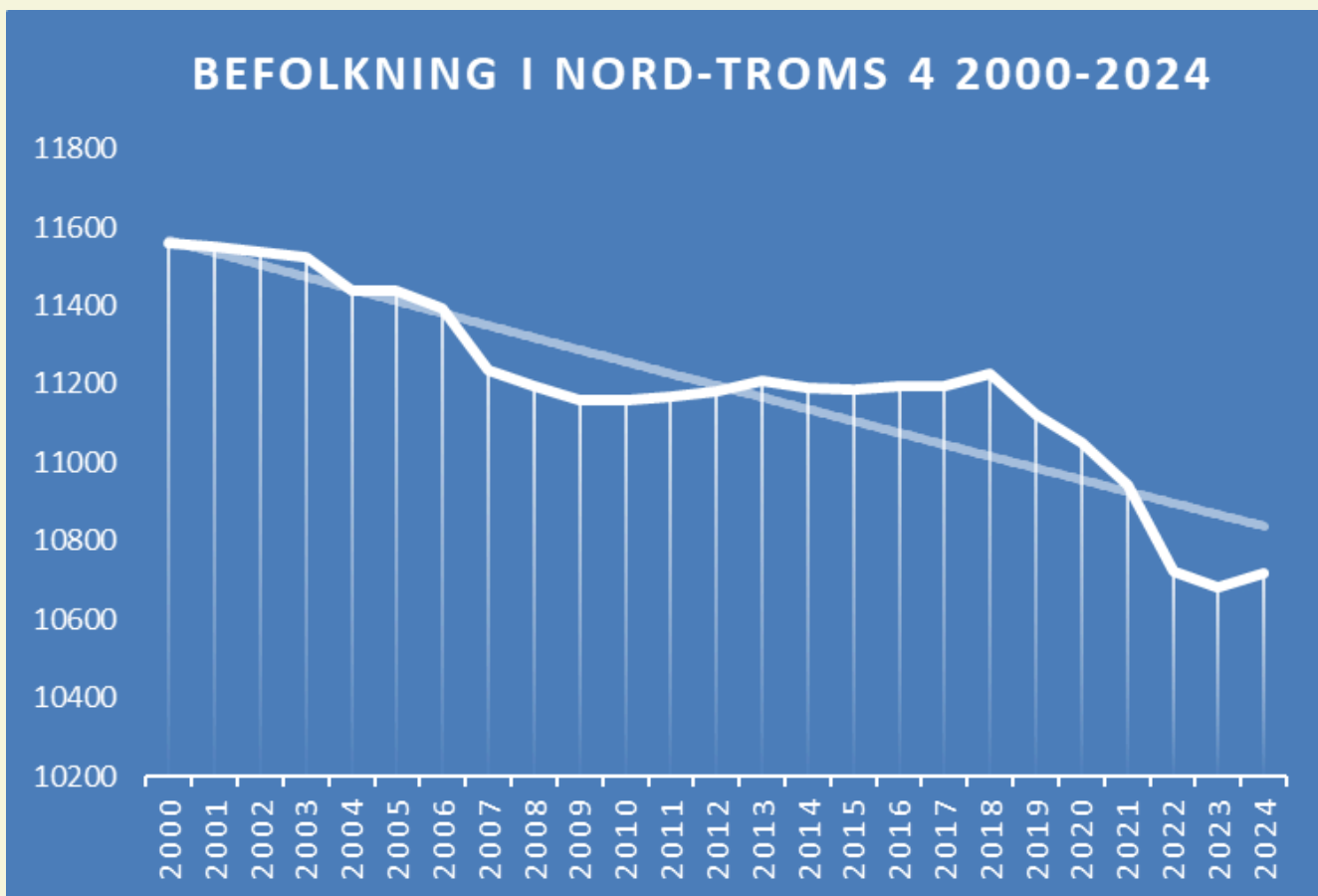
Refererer til personer som arbeider i et gitt geografisk område, uavhengig av hvor de bor. Dette betyr at statistikken tar utgangspunkt i hvor arbeidsplassene er lokalisert, ikke hvor de ansatte bor.

Vi finner det mest hensiktsmessig å se på syssetting basert på arbeidssted, da dette gir et mest nøyaktig bilde over verdiskapingen som skjer i regionen.

Som man ser av grafen er det en overvekt på privat sektor. Forholdet mellom private og offentlige sysselsatte er ganske jevnt på 55/45. Dette fraviker noe fra gjennomsnittet i hele landet, hvor det er omtrent 65/35. Vi antar noe kan forklares med at offentlige etater har lovpålagte funksjoner de må fylle, uavhengig av antall innbyggere. Antagelsen er at offentlige etater i byer og større tettsteder enklere kan dra nytte av stordriftsfordeler ved å ha ansatte som server flere innbyggere.

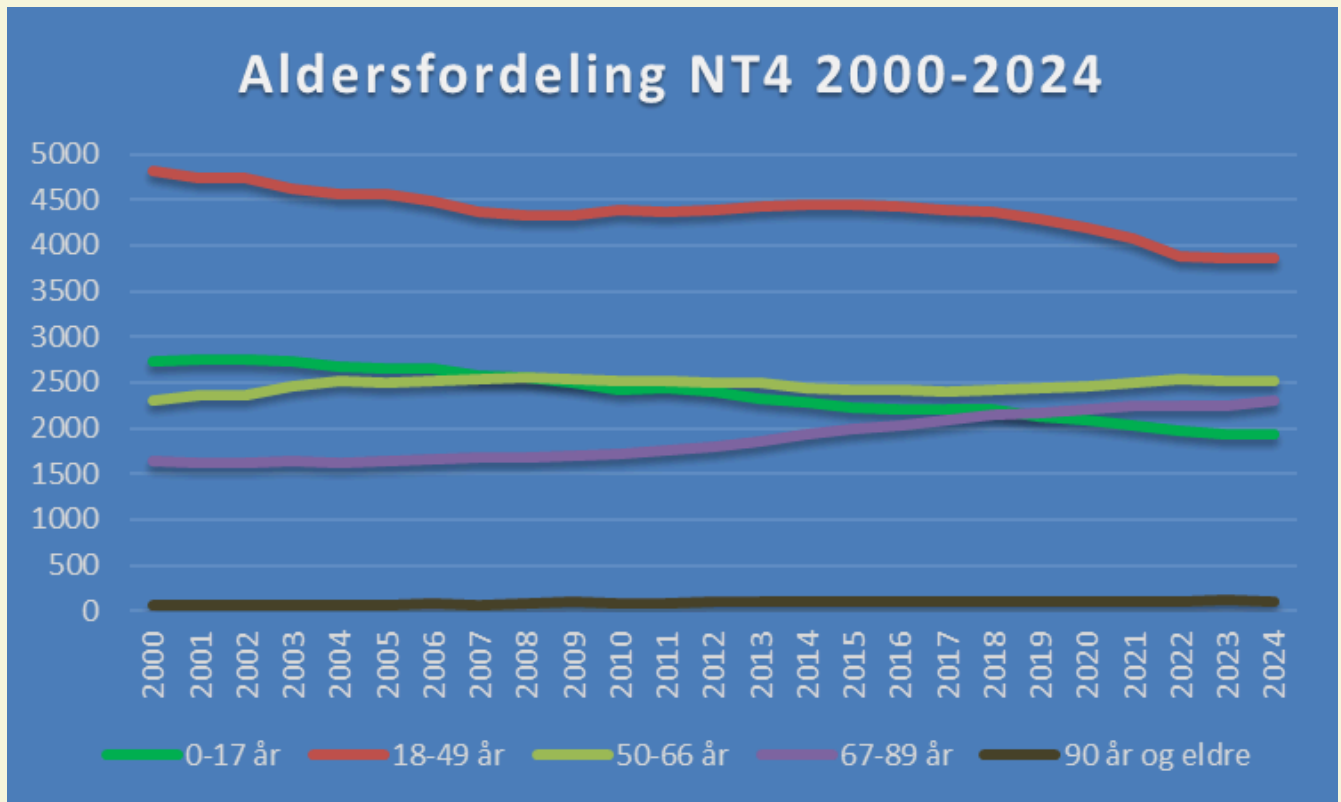
Befolkningsutvikling

En av utfordringene i Nord-Troms er mangel på arbeidskraft. Siden årtusenskiftet er det en gjennomsnittlig nedgang på 60 innbyggere per år fra kommunene Kvænangen, Nordreisa, Skjervøy og Kåfjord (NT4). Denne trenden viser ingen tegn til å snu med det første, og hadde det ikke vært for flyktninger og arbeidsinnvandrere hadde tallene vært mer negative.

Aldersfordeling

En annen utfordring i Nord-Troms, er at alderssammensetningen utvikler seg med flere eldre og færre unge. Vi vil ha færre i arbeidsfør alder som genererer nok skatteinntekter til å forsørge de som ikke har alminnelig inntekt og færre som dekker arbeidslivets behov for arbeidskraft. Om man ser på grafene over, så er det en nedgang i den desidert største gruppen av skattebetalere (18-49 år). Dette sett i sammenheng med en økning blant både de som er i slutten av arbeidslivet (50-66 år) og pensjonistene (67-89 år) så vil det måtte komme endringer, som økte skatter eller lavere velferd. Gruppen 0-17 år har også en negativ utvikling, noe som medfører at det blir færre i den største gruppen av skattebetalere (18-49 år).

KAPITTEL 3

STORE SPØRSMÅL OG UTFORDRINGER

De store spørsmålene tar utgangspunkt i regionens fortinn, rekruttering, bærekraft, trender og næringsutvikling.

Digital undersøkelse

Over 70 aktører fra ulike bransjer i Nord-Troms har besvart en digital undersøkelse om framtidig utvikling i Nord-Troms. Bransjene representert i undersøkelsen er blant annet næringsmiddel, eiendom, service, bygg og anlegg, turisme, opplevelsesproduksjon, primærnæring, transport og logistikk.

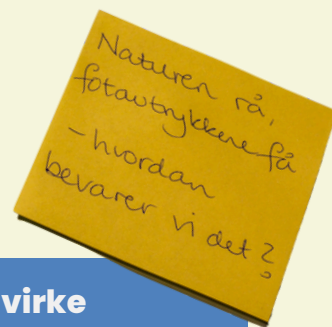
De viktigste faktorene, vektlagt av respondentene:

Faktorer som vil påvirke utviklingen i de ulike bransjene framover

- Økonomi: Renter og prisstigninger vil påvirke investeringsmuligheter
- Arbeidskraft: Behovet er stort i en rekke bransjer for å oppnå utvikling
- Tilgang på nok og egnet areal er viktig for utvikling
- Miljøpåvirkning må hensynstas i stadig større grad
- Infrastruktur innad i, og inn- og ut av regionen må bedres
- Politiske beslutninger påvirker rammebetingelser

Faktorer de tror vil påvirke samfunnsutviklingen i Nord-Troms mest framover

- Sentralisering
- Demografiske negative trender som vi må søke å motvirke
- Infrastruktur (vei, transport), behov for mye bedre løsninger
- Energimangel
- Arbeidsplasser
 - Nok og rett kompetanse til å dekke behov
 - Synliggjøring av ledige stillinger
 - Interessante stillinger for to eller flere samtidig
- Offentlige tjenester

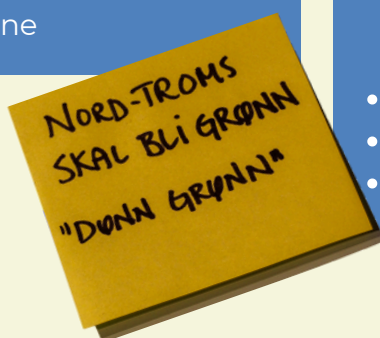

Tiltak de ønsker for å styrke bærekraftsarbeid i næringslivet

- Bransjespesifikke kurs og opplæring innen bærekraft og ansvarlig arbeid
- Miljøsertifiseringer
- Bransjesamarbeid om felles bærekraftstiltak
- Samhandling på tvers av næringer for erfaringsoverføring
- Bedre økonomiske insentiver som tiltak for å styrke bærekraftsarbeidet i bedriftene

Fortrinn de mener vi i Nord-Troms bør bygge videre på

- Naturoressurser
 - Mye tilgjengelig areal for industri, energi og matproduksjon
 - Variert og fantastisk natur med gode muligheter for allsidig friluftsliv og turisme
 - Sørge for minst mulig miljøpåvirkning
- Lav befolkningstetthet
- Kulturelt særpreg: samisk, kvensk, norsk samt innvandrere fra en rekke land
- Variert næringsliv
- Småsamfunnsfordeler
- Tiltakssonen med gode virkemidler

Vi får det til!

Hvilke styrker og fortrinn har Nord-Troms som vi kan bygge videre på?

I ulike innspillmøter kommer mange av de samme fortrinnene opp som i den digitale undersøkelsen. Blant annet fremheves *tiltakssonen* som et attraktivt fortrinn som må synliggjøres mye bedre, likestilles med Finnmark og å få flere målrettede tiltak inn i ordningen.

Annet som også vektlegges er gode *naturgitte forutsetninger* for matproduksjon, både på land og i havet der det må jobbes for best mulig rammevilkår for reindrift, havbruk, landbruk og fiskeri. I tillegg må vi sørge for utdanning og insentiver som bygger opp om matproduksjon.

Bo- og blilyst er viktig for utvikling i Nord-Troms og her er det sammenfall med flere fortrinn som også gjelder besøksnæringer: godt utbygd løypenett for scooter, merkede turstier, eksotisk klima, vill arktisk natur, variert landskap, nordlys/midnattssol, rene naturoressurser, mangfoldig kultur, køfritt og godt vertskap.

- E6 gjennom store deler av regionen er et fortrinn som kan utnyttes bedre
- Godt utbygd fibernett i regionen
- Solid dugnadsånd
- Bredt fritidstilbud

- Godt fungerende interkommunalt samarbeid
- Mye solid, praktisk erfaringskunnskap
- Utviklingsorientert videregående skole med allsidig fagtilbud

Bli bærekraftig eller forsvinn!

Hvordan kan kommunene og næringslivet i Nord-Troms bli grønnere og mer bærekraftig?

Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge framtidige generasjoners muligheter til å dekke sine. Bærekraftspillarene omfatter både miljømessig, sosial og økonomisk utvikling.

Fra flere bedriftseiere gis det tilbakemelding om behov for veiledning og bistand til å oppfylle krav til miljøsertifiseringer, bærekraftsrapportering og dokumentasjon av dette. Her utfordres kompetanseaktører, konsulenter og kommuner i regionen til å bidra.

Generelt har næringslivet i regionen solid og ansvarlig drift og det er viktig at dette synliggjøres, eventuelt forbedres/omstilles og at man har forretningsmodeller som ivaretar grønn utvikling framover. Bærekraftig arbeid, som for eksempel å ha lærlingeplasser i bedriften og godkjente sertifiseringsordninger, er viktige konkurransefortrinn på utlyste anbud, ved låneopptak, ved rekruttering og naturligvis viktig i seg selv.

Kjernepunkter

Punktene er ikke i prioritert rekkefølge

1

Vi øker bærekraftskompetansen

- Øke kompetanse innen bærekraft og grønn omstilling hos kommunene og næringslivet i samarbeid med våre regionale kompetanseaktører
- Sørge for å fremme praktiske ferdigheter og bevare de praktiske ferdighetene som hører til i regionen; slik som dyrking, naturbruk, sjølberging, reparasjoner, byggeteknikker mm

2

Vi etablerer et interkommunalt klima- og bærekraftspanel

- Etableres i trepartssamarbeid mellom kommuner, næringsliv og kompetansesektor
- Miljørådgiver som er ansatt i alle fire kommuner, jf Nord-Troms Plan og Eiendom, som skal jobbe med fokus på klima- og miljøsaker
- Årlig bærekraftspris til en bedrift eller organisasjon

3

Vi fører regionalt arealregnskap

- Videreutvikle oversikt på areal som er egnet til ulike formål i Nord-Troms for å møte fremtidens behov og klimaendringer. Skaffe oversikt over sårbare områder. Arealregnskap fra Troms Fylkeskommune kan sees her: <https://statistikk.tromsfylke.no/areal/>

4

Vi produserer og videreforedler lokal mat

- Stimulere til at næringslivet kan dyrke, produsere og videreforedle flere lokale råvarer og mat fra hav og land
- Jobbe for gode rammebetingelser for produksjon og videreforedling innen landbruk, reindrift, fiskeri og havbruk, for å øke selvforsyningsgraden - sett i lys av dagens sikkerhets- og beredskapssituasjon

5

Sirkulærøkonomi er viktig for oss

- Utvikle flere næringsparker og næringsområder med fokus på sirkulærøkonomi og det grønne skiftet i samarbeid mellom kommunene og næringslivet
- Øke innsatsen i arbeidet med sirkulærøkonomi i kommuner, næringsliv og husholdninger
- Høyne andelen av ressurser som gjenvinnes og resirkuleres. Spre kunnskap om avfallshåndtering og nye formål for produksjonsavfall
- Vi heier på bytte- og bruktmarkedene og tiltak som er med på å forlenge produkters livssyklus

6

Vi må ha bærekraftig besøksforvaltning

- Vi blir landets beste region på bærekraftig besøksforvaltning! Dette arbeidet utvikles og forsterkes i regionen i et samarbeid mellom kommunene, kompetanseaktører innenfor reiseliv, avfallshåndtering, naturforvaltning og øvrig næringsliv
- Jobbe for at Nord-Troms skal bli et regenerativt reisemål
- Løsninger for bedre sanitær- og avfallshåndtering
- Tilrettelegge for bedre parkering, skilting og stimerking

Kjernepunkter

Punktene er ikke i prioritert rekkefølge

7

Vi kjører på grønt

- Utvide kollektivtransport, både på lange og korte avstander, inn og ut, samt internt i regionen. Sette rutetilbud, korrespondanse og tilpasning etter passasjergrunnlag på dagsorden Dette må gjøres i bredt samarbeid mellom premissgivere, næringslivet, NHO, interesseorganisasjoner, Nord-Tromsrådet og Arena Nord-Troms

8

Vi ønsker gode støtteordninger for bærekraft

- Landsdelstilpassede støtteordninger for ENØK og bærekraftstiltak. Jobbes fram i samarbeid med politikere og næringsliv
- Invitere Innovasjon Norge, fylkeskommunen, Siva og eventuelt andre kompetanse- og virkemiddelaktører til informasjonsmøter med næringslivet om mulige støtteordninger og samarbeid

9

Vi trenger energi

- Jobbe for å utvikle mer fornybar energi på lokale premisser og behov i næringslivet
- Vurdere muligheter for å redusere energiforbruk
- Kommunene, sammen med lokale kraftselskap, undersøker flere mulige produksjonsmåter for fornybar energi

Innen 2035 skal Nord-Troms være klimanøytral

Foto: Kristian Berg

Nord-Troms trenger folk

*Hvordan beholde dem vi har?
Hvordan tiltrekker vi oss flere?*

De demografiske utfordringene i regionen medfører mangel på arbeidskraft og kompetanse innfor en rekke områder. Flere eldre som ikke er yrkesaktive og lavt fødselsoverskudd vil redusere antall sysselsatte og skatteinntekter.

Det er helt nødvendig å gjøre grep for å beholde ansatte, unngå utenforskap i arbeidslivet og tiltrekke oss flere.

Markedsføre og styrke at vi er ett folk av tre folk og åpen for å ta imot folk fra hele verden!

FANTASTISKE
FOLK
&
IKKE SÅ
SPISSE ALBUER

Fiskarbonden i ny versjon: Tiltrekkelig for migrasjon med bolig og arbeid!
Unge fra "varme" byer i Europa flytter til Norden!

Kjernepunkter

Punktene er ikke i prioritert rekkefølge

1

Vi etablerer en interkommunal kommunikasjons- og markedsføringsavdeling

- Organiseres på tvers av kommuner etter modell fra Nord-Troms Plan og Eiendom
- Produsere innhold av høy kvalitet som fremmer Nord-Troms som en attraktiv arbeids- og bostedsregion
 - Formidle de gode historiene om regionen og øke tiltrekningskraften
- Være synlig både lokalt, regionalt og nasjonalt
- Ha oppdatert informasjon av høy kvalitet om tilbud og karrieremuligheter i regionen
- Bidra i samarbeid med andre aktører for å gjennomføre aktiviteter som samler næringsliv, politikere, befolkningen og andre aktører (jf Vekstkonferansen og Sjømatkonferansen)
- Etablere møteplasser for næringsliv, studenter, unge voksne og frivillighet
- Bidra til at aktiviteter i lag og foreninger blir godt kjent gjennom ulike kanaler
 - Videreføre Frivillighetstorget og gjennomføre dette i alle kommuner
- Øke samarbeidet mellom handelsstanden, næringsforeninger og arrangører når det foregår noe i regionen
- Utvikle strategi for å øke god kveldsøkonomi

2

Vi satser på våre egne

- Barn og unge fra regionen skal fra tidlig av få kunnskap om mulighetene i det lokale arbeidslivet og det skal dyrkes tilhørighet til Nord-Troms
- Holde kontakt med de som flytter ut for å studere og jobbe, og aktivt synliggjøre det vi lykkes med i Nord-Troms, alt fra arbeidsliv til fritidsaktiviteter

3

Slik arbeider vi med rekruttering

- Etablere en felles rekrutteringsenhet i et samarbeid mellom kommunene og større næringslivsaktører. Bør sees i sammenheng med kjernepunkt 1
- Målrette kommunikasjonsarbeidet for å synliggjøre regionen
 - Delta på karrieremesser for å selge inn Nord-Troms som en attraktiv arbeids- og bostedsregion
 - Utarbeide og samle oppdatert informasjon om ledige stillinger i regionen og legge til rette for felles utlysninger og rekruttering
- Trainee Arena Nord-Troms må videreføres. Ordningen må sikres varig finansiering og videreutvikles for fremtidige behov
 - Utvide traineeordningen til også å omfatte onboarding av nytilsatte i både privat og offentlig virksomhet
- Styrke arbeids- og inkluderingsarbeidet i regionen og arbeide for å etablere flere lavterskel-møteplasser
- Støtte opp om arenaer og tiltak som viser mangfoldet i regionens arbeids- og kulturliv til ungdom og unge voksne

4

Vi trenger risikovillig kapital

- Interkommunalt politisk råd utfordres til å opprette et felles næringsfond i regionen og øke samarbeidet mellom næringsutviklerne i regionen

Kjernepunkter

Punktene er ikke i prioritert rekkefølge

5

Vi styrker tiltakssonen

- Nord-Tromsrådet, Nord-Troms kommunene og andre relevante aktører skal være pådriver for å videreføre og bedre tiltakene, og styrke ordningen slik at den treffer målgruppen unge arbeidstakere
- Andre momenter som bør innarbeides:
 - Økt beløp for nedskrivning av studielån
 - Gunstigere lån for etablerere og førstegangskjøpere
 - «Leie til eie»- ordning for hele regionen
 - Rabatterte tomter til unge nyetablerere
 - Bidrag til utdanning i kombinasjon med bindingstid
 - «Prøvebo» i Nord-Troms
 - Tilflytterpakke med opplevelser i regionen

6

Vi tilbyr desentralisert og relevant utdanning

- Utdanning på alle nivå hvor folk bor og i samsvar med næringslivets behov
- Ivareta fleksible utdanningsmodeller på videregående nivå
- Arbeide for at flere fag- og studieretninger tilbys desentralisert
- Bruke Yrkes- og utdanningsmessa som en rekrutteringsarena og møteplass for næringslivet
- Tilby stipend for høyere utdanning som trengs i regionen
- Tilby onboarding til praksisstudenter som kommer til regionen

Viktige aktører for å koordinere og ivareta gode utdanningsordninger i regionen: Campus Nord-Troms, Blått kompetansesenter nord, Nord-Troms Videregående skole, Fagskolen i Nord, Arena Nord-Troms

7

Vi satser på felles arrangementer

- Etablere felles samarbeidsforum i de fire kommunene bestående av ungdomskontakten eller representant fra kulturavdelingen. Mål om å skape tilhørighet og identitet ved å ha felles møtepunkt for ungdommer i regionen.
- Gjennomføre inntil 12 samarbeidsarrangement i året, med tilrettelagt transport fra alle kommunene. Eks: rusfritt 16. mai arrangement, St.Hansturnering, Verddeturneringa, Paaskiviikko, Forskningsdagene, Sjømatdagene og Riddu Ridđu

8

Vi bygger ut infrastrukturen

- Vi trenger bedre infrastruktur, både for nærings- og persontransport
 - Behovet i regionen må oppdateres og dokumenteres jevnlig og på tvers av aktører
- Arbeidet prioriteres av Arena Nord-Troms sammen med IPR, kommunene, fylkeskommunen, flyplassutvalget og næringslivet og kan med fordel tas inn i Bygdevestavtalen og Tromsvekstavtalen

Innen 2035 har vi etablert en forutsigbar, felles struktur for rekruttering med bærekraftig og selvgående økonomi

Scenario Nord-Troms 2040

– Hvordan vil vi at næringslivet skal se ut i framtida?

2040 er en metafor for hvordan utviklingen kan bli i fremtiden. Vi bruker dette begrepet for å gi oss noen holdepunkter, og samtidig tenke litt større og visjonært.

Sentrale nordnorske næringer som fiskeri, havbruk, reiseliv, arktisk landbruk og reindrift er avhengige av naturen og dens ressurser. Bærekraftig bruk er en forutsetning for å bevare dette for framtiden.

Med utgangspunkt i Brita Staal (klimateleder, Smart Innovation Norway) sitt foredrag under Vekstkonferansen 2023 er det skrevet noen scenarier basert på globale utviklingstrekk.

” Vi er i 2040 og vi befinner oss i Nord-Troms. Regionens tilgang på vind, sol og bølgekraft har vært avgjørende. I Nord-Troms har vindkraft hatt mest vekst. Det har ikke skjedd uten konflikter. Kampen om arealene har økt, og utbyggingen har påvirket blant annet økosystemer og kulturlandskap. Samtidig har utbyggingene gitt oss rik tilgang på kraft og flere industriprosjekter vi så på som urealistiske i 2023 er etablert i regionen.

” Endrede klimatiske forhold har påvirket økologiske og biologiske forhold i havet og fjorder. Det har forårsaket endring i bestander og levevilkår grunnet temperatur. Et varmere og surere hav har også økt biologisk risiko gjennom nye sykdommer og økt spredning av disse. Tilgangen til marine ressurser er noe redusert, men det er kommet til nye arter som kan høstes. Det er fortsatt sterk global etterspørsel etter fisk, og norsk kompetanse innen sjømat har gitt fortinn.

Naturen har endret seg. Vi har fått nye arter, men har klart å ta vare på den unike arktiske naturen.

Kjernepunkter

Punktene er ikke i prioritert rekkefølge

1

Vi jobber sammen om kompetanseutvikling

- Næringsliv og kommuner samarbeider for å etablere attraktive kompetansemiljø i hele regionen. Tenke nytt og fremtidsrettet rundt arbeidstid, arbeidssted, samhandling med nye aktører og utforming som ivaretar sosial og miljømessig bærekraft
- Oppfordre til å etablere bedriftsnettverk i og på tvers av bransjer for å bli mer bærekraftig, konkurransedyktig, kompetent og oppnå stordriftsfordeler i små skala
- Initiere forskningsprosjekter som kan bidra til innovasjon og kunnskap om løsninger på fremtidens utfordringer. Forskning og utvikling skal prioriteres høyt for å gi Nord-Troms en ledende posisjon på våre viktigste næringsområder

2

Vi skaffer oss oversikt

- Ha ferdigregulerte områder for å møte fremtidige behov, samt oversikt over områder som kan, og ikke kan, brukes til ulike næringsformål

3

Vi bygger fremtidsrettede boligløsninger

- Sørge for å ha tilgjengelige boliger som dekker ulike behov, for å øke regionens attraktivitet med tanke på rekruttering og beholde egne unge
- Kommunene må gå i tett samarbeid med og utfordre Husbanken og lokale entreprenører for å utvikle nye og moderne boløsninger

4

Vi jobber med stedsutvikling

- Åpningstider i butikker og serveringssteder tilpasses behov hos innbyggere og tilreisende for å øke trivsel og stedsattraktivitet
- Bidra til synliggjøring og verdsetting av regionens arrangementer, kultur- og idrettstilbud som viktig del av kveldsøkonomien
- Jobbe for å øke attraksjonskraft og tilbud som bygger på særegne og unike kvaliteter i hver kommune
- For å beholde like tilbud som større byer og tettsteder må vi bygge opp under regionsenterstatus. Regionsenterfunksjonen er viktig jf. Fylkesplanen for Troms (2014 - 2025)

5

Vi blir en selvforsynt region

- Nord-Troms skal være en region med bærekraftig matproduksjon på sjø og land
- Økt landbrukssamarbeid mellom kommunene for å øke graden av lokal produksjon og videreforedling, og dermed være mer selvforsynt
- Legge til rette for direkte salg av lokalprodusert mat fra leverandører jf. Rekorningen

6

Vi sikrer høy kvalitet på planverk

- Ha langsiktige og forutsigbare rammer og styringsverktøy for ulike planarbeid gjennom Nord-Troms Plan og Eiendom
- Vurdere å organisere andre viktige funksjoner etter modell fra Nord-Troms Plan og Eiendom for å sikre kvalitet og kontinuitet i samhandling mellom næringsliv og kommuner, samt i interkommunalt samarbeid. Eksempel: Rekruttering, kommunikasjon, næringsarbeid

Kjernepunkter

Punktene er ikke i prioritert rekkefølge

7

Vi rigger oss for et grønt reiseliv

- Reiselivsnæringen og medlemskommuner bør ha tett samarbeid med Visit Lyngenfjord om produktutvikling, regulering og bærekraftig besøksforvaltning i Nord-Troms
- Fremme Nord-Troms som en bærekraftig helårsdestinasjon gjennom utvikling av modeller som ivaretar natur- og miljøhensyn (fotavtrykk), bedriftsøkonomi, kultur, opplevelse og lokalbefolkning
- Støtte opp om Visit Lyngenfjord sitt arbeid med reiselivsstrategi (under arbeid i 2024)

8

Vi utvikler grønn industri

- Øke kunnskap i privat og offentlig sektor rundt industriell, grønn satsing i samarbeid med regionens egne kompetanseaktører
- Kommunene og næringslivet oppfordres til å vurdere behov og muligheter for grønne industriarealer
- Stimulere til at flere bedrifter tar i bruk og samarbeider om automatisering og digitale løsninger
- Regionen har små industrimiljø med lave utslipp. Samhandling om kompetanse, teknologi og erfaringer vil bidra til et faglig solid og grønt industriløft for regionen
- Produsere mer ren og fornybar energi i Nord-Troms for å imøtekomme industriutviklingens fremtidige energibehov

9

Vi satser på kreativ næring

- Etablere fora for profesjonelle festivalarrangører, artister, kunstnere og teater i regionen for erfaringsutveksling og mulig samarbeid om publikumsutvikling, nettverksarbeid og annet
 - Følge regjeringens arbeid med veikart for kreativ næring (2024)
 - Øke synlighet for mangfoldet i kreativ næring i Nord-Troms
- Jobbe for at den digitale ungdomssatsingen, Kåfjord Meta, kan utvides til Nord-Troms Meta og samtidig bidra inn til realisering av en spillfagskole i regionen

10

Vi konkurrerer på større oppdrag

- Etablere bedriftsnettverk innen bygg og anlegg for å øke kompetanse, komplementaritet og konkurransekraft, samt øke attraktivitet med hensyn til rekruttering
- Tilby utdanningsløp på Nord-Troms videregående skole for å dekke etterspørsel etter industrimekanikere og andre bygg- og anleggsgfag, jf. Bedriftsmodellen
- Kompetansetilbydere i regionen tilrettelegger for videreutdanning og høyere utdanningsløp som matcher behov og etterspørsel i bygg – og anleggsbransjen

Veksthuset – de unge stemmene

Vekstkonsferansen i Nord-Troms arrangeres annethvert år og er en møtearena for næringsaktører. I 2023 var hovedtittelen: «å tenke det utenkelige». Under den overskriften etablerte Halti Næringshage, sammen med Lokalt Byrå, Veksthuset i tre dager mens konferansen pågikk. Deltakerne kom med innspill på alt fra rekruttering til fritidsaktiviteter og næringsutvikling samtidig som det var egne events for unge i alderen 17 til 35 år. Her ble en rekke ideer jobbet fram, diskutert og bearbeidet under faglig ledelse av Lokalt Byrå. Rundt 80 deltakere var med på Veksthuset. Medvirkning fra unge er helt nødvendig i arbeidet med en bærekraftig næringsplan. Mange av ideene og forslagene er for gode til å ikke hentes fram igjen og igjen - helt til de realiseres!

Mulighetsrom nr. 42

Slippe nye hender til

Unge folk og arbeidsinnvandrere har gjerne nye perspektiv og idéer som kan bli til løsningene vi trenger. Men dette avhenger av vi legger til rette for at de unge får muligheter og støtte til å utvikle idéene sine.

Hvordan kan vi gjøre det lettere for unge og innvandrere å sette idéene sine ut i live?

Fra kunnskapsgrunnlaget:

«Vi foreslår økt innsats overfor gründere under 35 år og innvandrere som skal etablere egen virksomhet.»

– Høringsinnspill fra Arena Nord-Troms

#bærekraft #attraktivitet #møteplasser

Veksthuset – de unge stemmene

Mulighetsrom nr. 40

Investerings-sonen

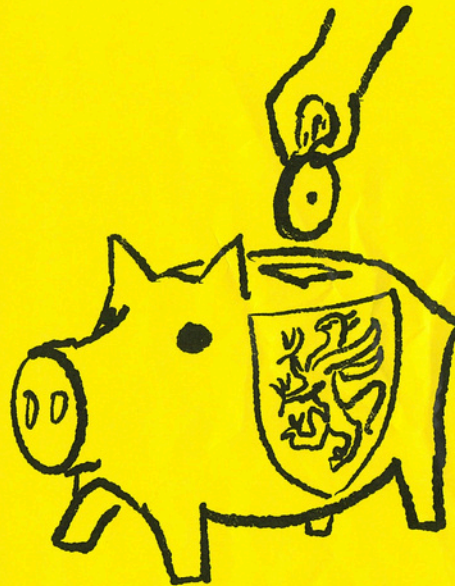
Nord-Troms har forutsetninger for å bli en foregangsregion i å bruke tiltakssonen som et virkemiddel for vekst og utvikling fremfor å bare holde hjulene i gang.

Hvordan kan vi utvikle tiltakssonen med nye idéer og bruke de eksisterende ordningene enda bedre?

Fra kunnskapsgrunnlaget:

«Arena Nord-Troms anser arbeidet med tiltakssonen som svært viktig for regionen vår, det er nødvendig at det kommer på plass bedre rammebetingelser som motvirker uheldig demografisk utvikling, og som stimulerer til nærings-, samfunnsutvikling og bolyst.»

– Høringsinnspill fra Arena Nord-Troms

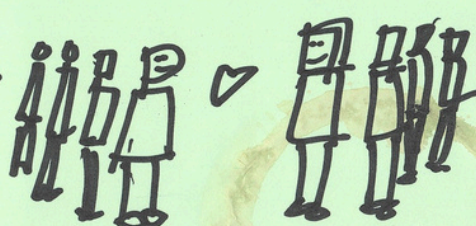

#bærekraft #attraktivitet #møteplasser

38: Du og jeg og vi to...

Speed dating i storbyene for folk som vil flytte til bygda. For folk som hat et sted de vil flytte til og de som ikke har et sted i tankene

Jeg har ei bygda
Jeg har ikke ei bygda

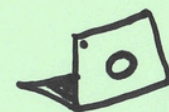
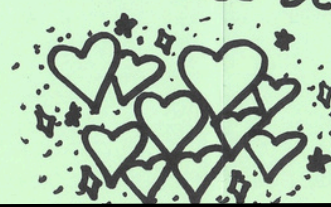
Veksthuset – de unge stemmene

41: Kunnskaps bygda ♥

- Nettstudier
- Flere Høyskoler i nord
- Lettere å studere i mens man er i jobb
- Flere jobb tilbud i bygda
- Ta vare på de som bor på bygda ♥

"Det enkle er
Ofte det beste"

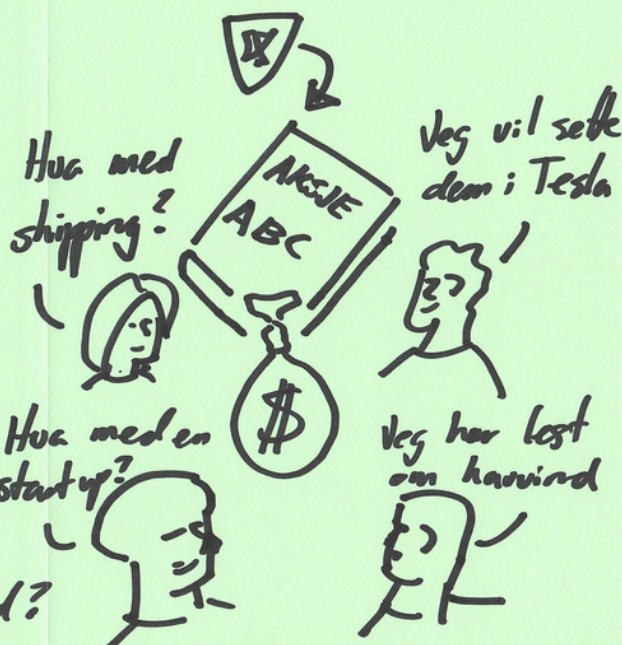

46: Gode penger

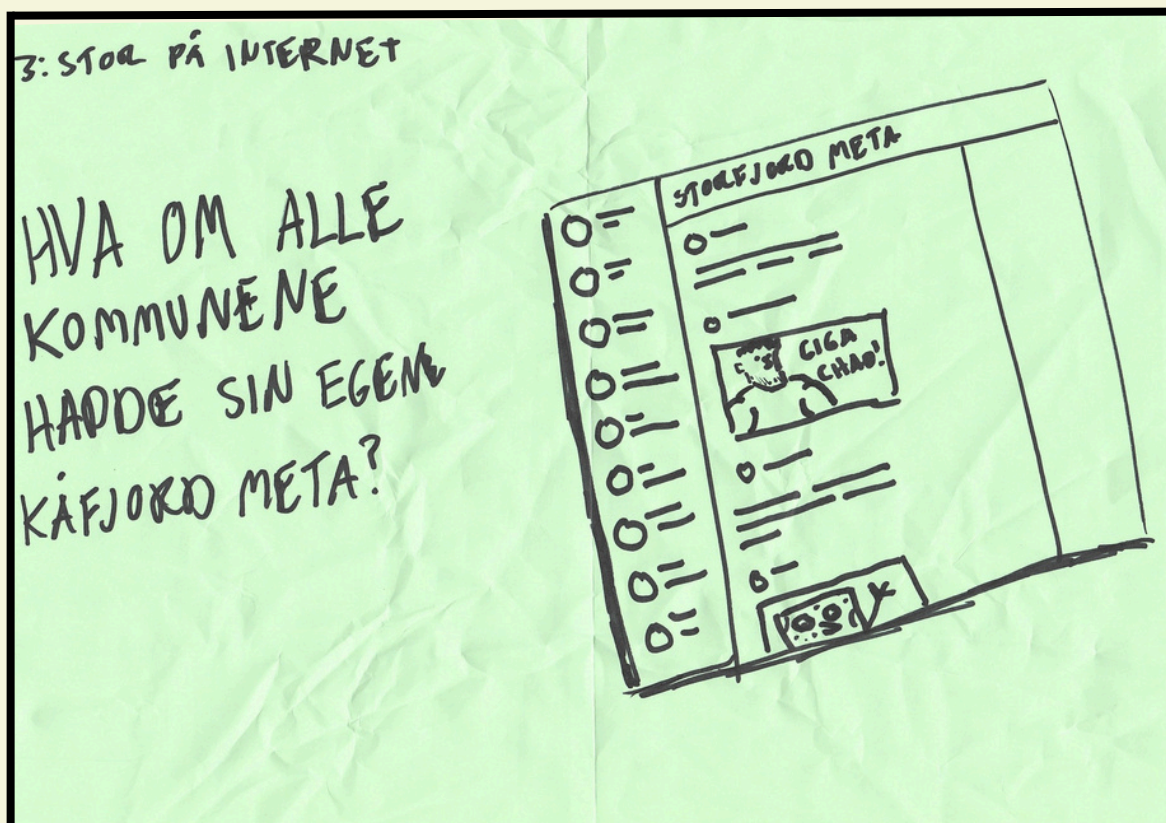
Investeringsklubb for ungdom.

Lær å investere i
aksjer og næring.

- + Kommunens næringsfond?
- + Skolen?
- + Fritidsklubben?

Veksthuset – de unge stemmene

NR. 42

- ~~Tematisk~~ Tematisk språk kafé som f.eks. å finne på idéer/utvikle idéer for lokalmiljøet.

- ↳ Avdekkne problemer/utfordringer
- ↳ finne løsninger.... (de kjenner best 'hvor skoen "trykker"')

Helt geniatt!
Det tenkte jeg på!

VS.

KAPITTEL 4

VEIEN VIDERE

Vi må samhandle i arbeidet om ulike planer, og jobbe smart for å få på plass de områdene vi prioriterer høyest.

Arena Nord-Troms vil ta initiativ til årlige, felles møter med Nord-Tromsrådet IPR, der ordførere, kommunedirektører og næringsutviklere inviteres inn. Vi skal også søke å ha årlige møter med Innovasjon Norge, fylkeskommunen, Sametinget og andre relevante aktører som har interesse av næringsutvikling i regionen.

Målet er at planen skal generere næringsutvikling i regionen og forankres både i lokalt næringsliv og premissgiverne rundt. Den digitale idébanken er et tilleggsverktøy til planen som kan brukes aktivt av relevante aktører i deres strategi- og utviklingsarbeid.

Arena Nord-Troms går for bærekraftig og ansvarlig næringsutvikling i regionen, vi har en rekke styrker og fortrinn som kan bygges videre på.

Du kan se idébanken på [nettsiden til Arena Nord-Troms](#).

BYGGE
NORD-TROMS'
STØTTEL

Vi får
det til!

Foto: Elisabeth Jensen

REGIONAL BÆREKRAFTIG NÆRINGSPLAN

Samarbeidsparter

TROMS HOLDING

Troms fylkeskommune
Romssa fylkkasuohkan
Tromssan fylkinkomuuni

SpareBank
NORD-NORGE

**NORD-TROMS
PLAN OG EIENDOM**

**Innovasjon
Norge**

Denne planen er skrevet av Halti Næringshage AS, på oppdrag fra Arena Nord-Troms

Nordreisa kommune
Ráissa suohkan
Raisin komuuni
Utvikling

Arena Nord-Troms
Hovedvegen 2
9151 Storslett

Deres ref.

Vår ref.
22/12394 - 8

Dato
25.09.2024

Regional Bærekraftig Næringsplan 2024-2034

Kommunestyret - 122/24, har i møte 19.09.2024 fattet følgende vedtak
Nordreisa kommune vedtar Regional Bærekraftig Næringsplan fremmet fra Arena Nord-Troms.

Klage på vedtak:

Vedtaket kan påklages innen 3 uker fra du mottar underretning om dette brev. En eventuell klage sendes kommunen.

Med hilsen

Martin Aleksander Reiersen
næringsutvikler

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Kopi til
post@arenanordtroms.no

Vedlegg

Saksfremlegg - Regional Bærekraftig Næringsplan 2024-2034
Regional Bærekraftig Næringsplan Arena Nord-Troms (1.1.0)
Innspillsbehandling - Regional Bærekraftig Næringsplan

Kvænanen kommune

Návuona suohkan
Naavuonon komuuni

Næring, utvikling og teknisk

Arena Nord-Troms
Hovedvegen 2
9151 Storslett

Deres ref.:

Vår ref.:

24/469 - 4 / BERMAT

Dato:

29.10.2024

Regional Bærekraftig Næringsplan 2024-2034 Arena Nord-Troms

Kommunestyret - 24/81, har i møte 16.10.2024 fattet følgende vedtak:
Kvænanen kommune vedtar Regional Bærekraftig Næringsplan fremmet fra Arena Nord-Troms

Med hilsen

Bernt Mathiassen
rådgiver plan og næring

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Mottakere:

Gaivuona Suohkan Kåfjord Kommune Kaivuonon Komuuni	Postboks 74	9148	Olderdalen
Nordreisa Kommune	Postboks 174	9156	Storslett
Skjervøy Kommune	Postboks 145	9189	Skjervøy

Arkiv:

JournalpostID: 24/8574

Saksbehandler: Silja Karlsen

Dato: 25.09.2024

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
74/24	Kommunestyret	17.10.2024

Arena Nord-Troms lanserer Regional bærekraftig næringsplan**Kommunedirektørens innstilling**

Skjervøy kommune vedtar Regional Bærekraftig Næringsplan fremmet fra Arena Nord-Troms.

Vurdering

Planen har fokus på rammebetingelser for næringsutvikling i Nord-Toms og kommer som tillegg til kommunens egen næringsplan. Den er også et supplement til øvrig planarbeid som pågår i regionen, som f.eks Bygdevektavtalen og Tromsvektavtalen.

Det er viktig at kommunene vektlegger å skape forankring og eierskap gjennom interne prosesser i organisasjonen med bred deltakelse. Kommunene inviteres inn i et videre samarbeid der Arena Nord-Troms tar initiativ til årlige regionale næringsmøter for å identifisere og prioritere utviklingsområder framover.

Planen vurderes som et godt verktøy i kommunens næringsarbeid og samarbeid med øvrige kommuner i Nord-Tromsrådet. Med bred forankring i næringsliv og kommuner vil den også kunne være et viktig verktøy for arbeid med større utviklingsprosjekt på tvers av kommunegrenser og mot eksterne samarbeidsparter og virkemiddelaktører.

Kommunestyret 17.10.2024:**Behandling:**

Styreleder i Arena Nord-Troms, Håvard Høgstad, innleder saken og forteller om den regionale bærekraftige næringsplan og hva den regionale næringsforeningen Arena Nord-Troms jobber.

Votering

Kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt.

KS- 74/24 Vedtak:

Skjervøy kommune vedtar Regional Bærekraftig Næringsplan fremmet fra Arena Nord-Troms.

Sakstekst

Arena Nord-Troms har jobbet fram en regional bærekraftig næringsplan i samarbeid med kommunene Kåfjord, Nordreisa, Kvænangen og Skjervøy, samt Nord-Tromsrådet. Det har i prosessen vært en rekke møter og workshops med næringsliv, politikere og innbyggere, i tillegg til digitale spørreundersøkelser.

Bakgrunn for planen: Arena Nord-Troms ble i 2020 invitert inn i et samarbeid om en regional næringsplan av Nord-Troms Regionråd, et arbeid som stoppet opp som følge av oppsplitting av daværende regionråd. Arena Nord-Troms ønsket å videreføre arbeidet og i 2022 skrev de samarbeidsavtale med de fire kommunene om å jobbe fram en Regional Bærekraftig Næringsplan.

Planarbeidet er finansiert med kr. 409.000,- fra Troms Holding og fylkeskommunen, samt eget arbeid fra Arena Nord-Troms. Kommunene har bidratt gjennom felles mobilisering og tilrettelegging av møter, samt faglig samarbeid.

Planen kategoriseres som en temaplan, og den har fokus på overordnede rammebetingelser for regional næringsutvikling. Den er et tillegg til kommunenes egne næringsplaner.

Det har i møter, samlinger og undersøkelser kommet rundt 1 500 innspill som er sammenfattet til 200 punkt, og som igjen er skalert ned til 26 kjernepunkt under disse fire overskriftene:

- «Bli bærekraftig eller forsvinn!»
- «Nord-Troms trenger folk»
- «Vi får det til!»
- «Nord-Troms 2040»

Planen har et tilleggsverktøy: en digital, interaktiv idébank. Den kan brukes av ulike aktører i deres strategi- og utviklingsarbeid.

Mål for planen er å ha et godt overordnet styringsverktøy og felles plattform for videre bærekraftig utvikling av næringslivet i Nord-Troms der konkrete satsinger prioriteres.

Det er også et mål at bedrifter kan forankre sine ideer og intensjoner i planen, når de søker virkemiddelordninger, samarbeidstiltak og andre aktiviteter.

Planen har vært ute på åpen høring og deretter vedtatt av styret i Arena Nord-Troms. Den skal den behandles i hver av de fire kommunene i perioden september- november 2024.

Vedtatt med innspill fra de fire samarbeidskommunene blir behandlet av styret i Arena Nord-Troms og vurdert innarbeidet i planen. Vedtak fra hver kommune blir lagt som vedlegg i planen.

For at planen skal være et levende og aktuelt arbeidsverktøy vil Arena Nord-Troms ta initiativ til årlige, felles møter med Nord-Tromsrådet IPR, der ordførere, kommunedirektører og næringsutviklere inviteres inn og tema fra planen løftes fram. Arena Nord-Troms planlegger å ha årlige møter med premissgivere som Innovasjon Norge, fylkeskommunen, Sametinget og andre som har interesse av næringsutvikling i regionen.

Vedlegg:

Regional Bærekraftig Næringsplan Arena Nord-Troms
Innspillsbehandling - Regional Bærekraftig Næringsplan

Áššeárvalus Saksframlegg

Áššenr. Saksnr.	Lávdegoddi Utvalg	Beaivi Møtedato
98/24	Kommunestyret	30.09.2024

Regional Bærekraftig Næringsplan 2024 - 2034 - Arena Nord-Troms

Suohkandirektøra evttohus Kommunedirektørens innstilling:

1. Kåfjord kommune vedtar Regional Bærekraftig Næringsplan fremmet fra Arena Nord-Troms.

Ášši duogáš Bakgrunn for saken:

Arena Nord-Troms lanserer Regional Bærekraftig Næringsplan. Saksframlegget er utarbeidet av Arena Nord-Troms, og tilsvarende sak legges fram for kommunestyrene i de andre Nord-Troms kommunene; Kvæningen, Nordreisa og Skjervøy.

Saksopplysninger

Arena Nord-Troms har jobbet fram en regional bærekraftig næringsplan i samarbeide med kommunene Kåfjord, Nordreisa, Kvæningen og Skjervøy, samt Nord-Tromsrådet IPR. Det har i prosessen vært en rekke møter og workshops med næringslivet, politikere og innbyggere, i tillegg til digitale spørreundersøkelser.

Bakgrunn for planen

Arena Nord-Troms ble i 2020 invitert inn i et samarbeid om en regional næringsplan av Nord-Troms Regionråd, et arbeid som stoppet opp som følge av oppsplitting av daværende regionråd. Arena Nord-Troms ønsket å videreføre arbeidet og i 2022 skrev de samarbeidsavtale med de fine kommunene om å jobbe fram en Regional Bærekraftig Næringsplan.

Planarbeidet er finansiert med kr. 409.000 fra Troms Holding AS og Troms fylkeskommune, samt eget arbeid fra Arena Nord-Troms. Kommunene har bidratt gjennom felles mobilisering og tilrettelegging av møter, samt faglig samarbeid.

Planen kategoriseres som en temaplan, og den har fokus på overordnede rammebetingelser for regional næringsutvikling. Den er et tillegg til kommunenes egne næringsplaner.

Det har i møter, samlinger og undersøkelser kommet rundt 1.500 innspill som er sammenfattet til 200 punkt, og som igjen skalert ned til 26 kjernepunkt under disse fire overskriftene:

- “Bli bærekraftig eller forsvinn!”
- “Nord-Troms trenger folk”
- “Vi får det til”
- “Nord-Troms 2040”

Planen har et tilleggsverktøy: en digital, interaktiv idébank. Den kan brukes av ulike aktører i deres strategi- og utviklingsarbeid.

Mål for planen er å ha et godt overordnet styringsverktøy og fellesplattform for videre bærekraftig utvikling av næringslivet i Nord-Troms der konkrete satsinger prioriteres.

Det er også et mål at bedrifter kan forankre sine idéer og intensjoner i planen, når de søker virkemiddelordninger, samarbeidstiltak og andre aktiviteter.

Planen har vært ute på åpen høring og deretter vedtatt av styret i Arena Nord-Troms. Den skal behandles i hver av de fire kommunene i perioden september-november 2024.

Vedtak med innspill fra de fire samarbeidskommunene blir behandlet av styret i Arena Nord-Troms og vurdert innarbeidet i planen. Vedtak fra hver kommune blir lagt som vedlegg i planen.

For at planene skal være et levende og aktuelt arbeidsverktøy vil Arena Nord-Troms ta initiativ til årlige, felles møter med Nord-Tromsrådet IPR, der ordførere, kommunedirektører og næringsutviklere inviteres inn og tema fra planen løftes fram. Arena Nord-Troms planlegger å ha årlige møter med premissgiverne som Innovasjon Norge, fylkeskommunen, Sametinget og andre som har interesse av næringsutvikling i regionen.

Økonomi

Saken medfører ingen direkte økonomiske forplikter for Kåfjord kommune.

Vurdering

Planen har fokus på rammebetingelser for næringsutvikling i Nord-Troms og kommer som tillegg til kommunenes egen næringsplan. Den er også et supplement til øvrig planarbeid som pågår i regionen, som f.eks. Bygdevekstavtalen og Tromsvekstavtalen.

Det er viktig at kommunene vektlegger å skape forankring og eierskap gjennom interne prosesser i organisasjonen med bred deltakelse. Kommunene inviteres inn i et videre samarbeid der Arena Nord-Troms tar initiativ til årlige regionale næringsmøter for å identifisere og prioritere utviklingsområder framover.

Planen vurderes som et godt verktøy i kommunens næringsarbeid og samarbeid med øvrige kommuner i Nord-Tromsrådet. Med bred forandring i næringsliv og kommuner vil den også kunne være et viktig verktøy for arbeid med større utviklingsprosjekt på tvers av kommune grenser og møte eksterne samarbeidspartner og virkemiddelaktører.

Kommunestyret 30.09.2024:

Meannudeapmi Behandling:

Votering:

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

KS- 98/24 Mearrádus Vedtak:

1. Kåfjord kommune vedtar Regional Bærekraftig Næringsplan fremmet fra Arena Nord-Troms.

Mildosat Vedlegg:

Regional Bærekraftig Næringsplan Arena Nord-Troms (1.1.0)

Innspillsbehandling - Regional Bærekraftig Næringsplan

K O P I

Utskrift fra styremøte i Arena Nord-Troms 22.november:

SAK:

36/24 Regional Bærekraftig Næringsplan

Vedtak: Etter positivt kommunestyrevedtak i Nordreisa, Kåfjord, Skjervøy og Kvæningen, vedtar styret i Arena Nord-Troms Regional Bærekraftig